Psykologtidningen recenserar film

3 Psyk-tecken

Brustna omfamningar

Livsavgörande men bristfulla relationer
Regi: Pedro Almodóvars

Pedro Almodóvars senaste film ”Brustna omfamningar” omfamnas nu av de flesta. Den har fått genomgående höga betyg av kritkerna och visas hela dagarna i de stora städernas biografer. Den har förutsättningar att nå en stor publik, den är lätt att ta till sig.

NU KAN DET LÅTA SOM om jag hade något att invända mot denna välvilja. Men det är inte så jag menar. Däremot famlar jag efter vad filmen vill mig. Almodóvar som själv gör allt från manus till regi har gått från våldsamt maniskt tempo i sin genombrottsfilm ”Kvinnor på gränsen till sammanbrott” över skruvade relationsdramer som ”Dålig uppfostran” alltmer till att närma sig det universella ämnet sorg och saknad i ”Allt om min mamma” och inte minst ” Tala med henne”. Trots sin speciella ton av drastisk humor har regissören visat sig ha en psykologisk fingertoppskänsla utöver det vanliga.

När han i Brustna omfamningar ger sig i kast med att skildra en filmregissör och hans värld får man förmoda att han beskriver något som ligger honom själv mycket nära. Den dramatiska utgångspunkten är en framgångsrik filmskapare som i en olycka blivit blind och beroende av andras ögon. På så sätt är det också berättelsen om hur en man kan handskas med att vara utlämnad åt andras hjälp.

Den första scenen skildrar hur han förför en ung kvinna som hjälpt honom över gatan. Ett tema skulle kunna vaskas fram ur denna upptakt: Mannens hegemoni över sin situation, om han så blir berövad sina vitala organ så har han ändå övertaget. En annan viktig figur i berättelsen är ytterligare en bekräftelse på detta - en förmögen man som med hjälp av sina pengar kan köpa sig den makt han vill ha och därmed inflytandet över andras liv.

ALMODÓVARS filmberättelser har sällan någon strikt logisk händelsekedja. I stället flödar idéerna fritt och tillåts leva sitt eget liv. Här finns flera sidoberättelser som till synes inte har mer än någon tillfällig förbindelse med huvudfåran. Tack vare Almodóvars goda berättarhumör tar vi gärna emot även små spridda länkar. Filmen rör sig på två tidsplan, före olyckan 1997 och nutid.

Där ryms också berättelsen om hur den vackra sekreteraren, Lena (spelad av Penelope Cruz som med sedvanlig skicklighet, hon utvecklas alltmer till en Sofia Loren för vår tid, behärskar sin skådespelarkonst och kan användas i de mest skiftande roller sin bländande skönhet till trots.)

Lena blir beroende av sin arbetsgivare, den nyss omtalade förmögne mannen. Han bistår henne när hon behöver hjälp för att lindra sin döende fars sista tid i livet. Men hon dras till skådespeleri och filmens värld och försöker komma loss ur hans grepp för att i stället bli passionerat förälskad i filmregissören. Almodóvar skyr, som vi vet, inte den lätta komedins temata utan förvaltar dem väl.

DEN FILM SOM regissören gör med den förmögnes pengar och med dennes älskarinna i huvudrollen är en fars med titeln ”Kvinnor och väskor”, en lustifikation om hur kvinnor lyckas få övertaget. Almodóvar är väl förtrogen med den freudianska symbolvärld där väskan ibland blir en metafor för kvinnokönet, det som i sig rymmer nödvändiga värdesaker. (Tove Janson har ju i Muminmammans handväska fångat upp samma tanke.) Den film som regissören således skapar, tillsammans med den åtråvärda Lena, ger kvinnan huvudrollen och mannen blir dragen vid näsan. Ett tema som återkommer i ramberättelsen där regissörens allestädes närvarande kvinnliga manager, Judith, visar sig i själva verket vara den som sitter inne med gåtornas lösning och således vara situationens verkliga makthavare.

Filmens gåtfulla titel då? Ja nog skildras en lång rad omfamningar som brister, relationerna är livsavgörande men de är bristfulla, skulle man också kunna uttyda ur titeln.

Cecilia Hector

Filmskribent, psykolog, psykoanalytiker

e-post: cecilia.hector@spray.se

augusti 2009